

૬૮૦૭/૮.

૧૪

૬૫

શ્રી પરમાત્મને નમઃ

(શ્રી નવીન રસીક ગાયનથી ભરપુર)

શ્રી ધ્રુવ આખ્યાન

નાટકનાં ગાયનો.

રચનાર.

શુકલ. અંબાલાલ તાપીશંકર ખેડાના.

કાવાળી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

બની. ગોવિંદલાલ રામશંકર.

આવૃત્તિ ૧ લી.

[અંચ સ્વામિત્વના સર્વ હક કર્તાએ સ્વાધિન રાખ્યા છે માટે કર્તાની તથા પ્રસિદ્ધ કર્તાની રજા શિવાય કોઈએ કાપવું કાપાવવું વેચવું વેચાવવું કે ભજવવું નહીં.]

અમદાવાદ.

“ સમશર બાહાદુર ” પ્રેસમાં છાપ્યું.

સંવત ૧૯૫૪—સને ૧૮૯૮.

કિંમત રૂ. ૦—૨—૦ (બે આના.)

ધ્રુવ આખ્યાન નાટકનાં ગાયનો

૧ રાગ કલ્યાણ.

સુત્રધાર—શ્રી ગજપતી શુદ્ધ બુદ્ધના પત્ની
આપને નમન કરું છું આપો શુદ્ધમતી—શ્રી
હિતાનપાદ નગરનો રાજા ગુણ તથો બંડાર
સુરતી સુમતી નામે નારી તેનો કહું હું સાર—શ્રી
સુરતી અણુમાત્રીતી કરિને રાજાનું નહિ મન
ચતુર ને અંચળ તો એને ધ્રુવ થયો રતન
એણે જેસવા ધ્રુવ ગયા ત્યાં રાખી મન ઉલ્લાસ
ઝોરમન માતો મુખથી બોલી જાઓ તમે વનવાસ—શ્રી
આખ્યાન રચવાને ધારૂં માણું તમારી રહાય
મેહેર આપની હોય દયાળું, ધારયું સહ મુજ થાય—શ્રી

૨

નટી—જય જય જય જુગદાધાર [૨]

કરતા હરતા સૃષ્ટિ રચના, સેવકની તું સાહે કરતા
લખીને, નમીને, પાએ પડું કીરતાર—જય
બકતોને તું સાજી ભુદર, શ્વરૂપ સુંદર, લીલા છે મનહર
સ્વામી છે નટવર

પાપોજી કાપોજી, દાસ જાણી આવાર—જય

નવીન અંધમાં સાહય તમારી, હીમત જ્યાં નહિ પહોંચેમારી
લાવીને, બાવીને, દાસ ઉપર કંઈ દયાય—જય

૩ (વીધીનાં કામ છે કેવાં) રાગ.

સુરતી—ગાઓ સખી આજ સૌ ચીતે, રમે રંગે રૂડી રીતે
 દીવસ સુખનો અતી સારો, આપ્યો મુંને પુત્ર પ્રભુ પ્યારો
 વહુ શું આજ મુંજ એની, છટા હું શું કહું તેની
 ગયું મુંજ દુઃખ ટળી આજે, સદ્ગણ સૌ બેન થયાં કાળે
 કરશું હાલ છે આવા, મનોરથ નહિ પુરા થાવા
 કરી અગાખામણી રામે, તેથી દુઃખ મૂળને થાયે
 તમે જોશી અહીં લાવો, વધામણી જમ તમે કહાવો
 કરે જન્મેતરી એની, જલદી સઉ જાઓ દીલજના

૪ (કુમારમારી વાલી)

જોશી—બાપ મારી વહાલી છે પુત્ર અતી ગુણવાન (૨)
 જોશજ સારા આવે છે એના, થાશે બહુ બળવાન—(બાપ)
 નામતો ધ્રુવ આવે છે સાઈ, હેઠે ઉતારે વીમાન ,,
 ભુદર એને સાહચર રહેશે, કુળનું ધરાવે એ માન ,,

૫ (થયાછારે પતી તેજ)

ધ્રુવ—શુંછેરે પ્યારી માત દુઃખ તુજને, શોચ ન ધર લગાર
 પીતાએ પરહરી તુજને, જમ કરું હુંજ પ્રણામ
 મન જોવું, દીલ ખોવું, ઉર લેવું, જોષ તેવું;
 હેત કેવું પીતાનું મુંજપર, જોષ અહીં આવું—શુંછેરે
 હોરમન માનું હેતજ કેવું, જોઉં એની રીત
 જમ આવું, મન લાવું, દીલ ધારું, તુજ સારું;
 માતા પીતાનું માન છે કેવું, દીલમાંથી ધારું—શુંછેરે

૬ (બીક લાગે લાધ)

સુમતી—દુર જાને તું અભાગીઆ, હું કહુંજી તુજનેરે

ઉછરંગ કોને આવી બેસે, રાખી મનરે—દુરળને તું
 ને બેસવું હોય નિરધાર, તો વન જાઓ આવાર
 તપ કરી કાયા છોડી લે ને જન્મરે—દુરળને તું
 ફરી આવળે મારે પેટ, રાજ આપીશ તુજને નેટ
 આવું જાણી જાળ જાઓ વનની માંહેરે—દુરળને તું

[૭] ગભરામણ મને ઘડપણમાં

સુરતી—કેમ મુખ આજ પુત્ર તારું ક્યામ થયુંરે
 તું છે અતી શાણોરે, આજે કેમ ગભરાણોરે
 કોણે દુભાવ્યો ભાઈ, ધીર રાખે મનમાં કાંઈ
 સત્વરથી તું વાત કહી સુખી કરેરે
 પીતા પાસે જઈ આવ્યોરે, કોણે તને દુભાવ્યોરે,
 લાડક વાયા મુજ લાલા, ઝેરે વરસે છે ભાલા.
 તુજને દેખીને મારું સૌ દુઃખ ગયુંરે—કેમ

(૮) માઠ

ધ્રુવ—કરું વાત શું મારી તું દુઃખીઆરી થઈજાજ મારી માત.
 સભા માંહી આજ ગયોતો ધરીને મન હામ
 અપરમા એ તર છોડ્યો મુંજને, કરવું અતી બદ કામરે કર
 બોલે બેસવા ગયો પીતાને બોલી મા વચન
 બેસવાતુ ને મન લેયે તો તપ કરો જઈ મનરે—કરું
 મારે પેટે જન્મ લેજે રાજ અપાવીશ વીર
 કાયા તારી મુક્ત કરીને. આવળે મુજ શરીરરે—કરું

૯ (રાગ હૃદય સહ ભૂદ્રો નહીં ધારો)

સુરતી—સાંભળ મુજ પુત્ર અતી પ્યારા, રખે તું શાય કરે મારા
 ક્યાં નથી પુન્ય અને કંઈ દાન, મળે આપણને સાર માન

પરભવમાં જોણે પુન્ય કર્યા હશે, રાજ્યજ ભોગવે એક
 હુંક કરમ જ્યાં આપનું બેઠા, ખાપે ઉતારયો રોહ
 કરો વનમાં જઈ તપ બારી, સાથે તુજ થાશે વનમાળી
 રાત દીવસ બ્રહ્માજી બજ્યા ત્યારે, પદાસન પામ્યા
 ધરણી ધર ધર રાખ્યો પાસે, પાતાળે નામ્યા
 કરો મુજ પુત્ર કાર્ય બારી અભાગી કહે નહિ વારી

૧૦ (રાગ ડરમાં તું દીક્ષસાથ)

શ્રવ—શેત્રન કર આવાર માય તું શેત્રન કર આવાર
 દુનિયામાં બેઠો બાર—

વનમાં જનુ' તપ આરાધુ'
 કષ્ટ કરી તુજ મહેલું બગાવું, પ્રભુ મળ્યા વિશુ પાછો ન આવું
 જંગલમાં જઈ તપ આરાધુ', દુર્જન રણ હુ દેવનું લાવું
 (શ્રીકર ના રાખીશ હરી સંભાળજે) ત્યારે તમ પૂત્ર ખરોનિરધાર—મા

સુમતી—પુત્ર તું મારો, પ્રાણુથી વહાલો

પાણી વિના જેમ માછલું જાણી, માત ઉપર દયાકંઈઆણી
 વચ્છ તીખુટી ગાય પ્રમાણી, પુત્ર વિના મુજ થાશેજ હાંણી
 (મારા સમ છે, બેઠા અધશમાં) તુજ વિના ગમે ન લગાર—

(૧૧) છે ગહન ગતી પ્રભુ

સુમતિ—કરો વનમાં જવા તૈયારી, નથો ધીરજ રહેતી મારી.
 પાંચ વરસતી હમ્મર તારી, ત્યાં પડસે દુષ્પ અતીભારી
 કાયા કોમળ ગુરુદારી, જાઓ માત તમે ક્યાં ટાળી—કરો
 પીતાએ પર હરી મુજને, દીક્ષ વાળું જોઈ તુજને
 તમે ત્યાગ કરો નહિ ભાઈ, તુજ વીણુ અતીદુઃખદાઈ—કરો
 ખીલો મારે ત્યાં કોઈ બાળ, કોણુ લેશે મારા સંભાળ
 મન વાળુ કોને જોઈ, દીન મારો જુશે રોઈ—કરો,

૧૨ (શાં પાપ કર્યા મેં ભારી)

ક્રુપ—વડું વાત બધી વિસ્તારી

નવ શોક કરે પ્રીય મારી [વડું]

ખાતાં, પીતાં, રમતાં,

હરીમળે દુઃખધરે, નહિ રૂળે, તપથીતો કામસરે

જઈ જઈ જપું સુખીઆરી (વડું]

જપું જઈ જુગરાય, તેથી કામ સો થાય

મળે મોક્ષ પદ માય, મરણ ફેરો ટળી જાય,

સાચા જનને છે સાદચ, દમુ મુજ જઈ કાય

ખીન્ને રહ્યો ના ઉપાય, નમુ માતતારે પાય—વડું

૧૩ (જલદી હુકથ થયોરે)

સુરતી—વનમાં વીરો ભાષરે ઝો પ્રાણુ પ્યારા—વનમાં
વિચરે ભાષરે

દુઃખ ન રાખો કાંઈરે ઝોં પ્રાણુ પ્યારા—વનમાં

સાખી

સાહયે તુજને શ્રીહરી ખીન્ને બ્રહ્મ કુમાર

સોજત સાચી એહની, સાચો એતો પ્યાર—વનમાં

જીભ ન ઉપડે માહગી, જા કહેતાં મુજ વીર

માયા નવ કરશે તમે, મળશે સ્યામ શરોર—વનમાં

૧૪ [લાજ છાડી છેક તેં]

નારદ—આમ શીદ જાઓ જાળ વેગથી કરી

તરણુ વયમાં છે એકલો ખીંક નહિ ધરી—આમ

શું છે નામ તાહરું ને દેશ છે કીજો

પીતાનું નામ શુંજ છે, આ વેશ તે લીઓ—આમ

ક્રુપ—મુરખી વાત સાંભળો, ધરીને મન વહાલ

ધ્રુવ નામ માહચરં મહેણે કરયો કંગાલ
 મુજ તાતને એ નાર છે, જુની તણા હું તંન
 સભામાં ઉછરંગ પર, કર્યું એસવાતું મંન
 અપરમાએ તરછોડીઓ, ઠલુંજ ફર વચન
 જો એસવાતું હોએ મંન જલદીથી જાઓ વંન
 કશ બળ કાયા તણ આવળે પ્રી
 કઠણ શબ્દ સાંભળી હું આવ્યો નિસરી—મુંરખી

૧૫ [જા હવે રાખ મુખ નવ ભાખ]

નારદ—જા હવે જાળ, નવકર કાળ, દીલ વિચાર. સમજ સાર
 માન અપમાન તું કરને દુર, જાને ઘેર, રૂંડી પેર, થાશે કેર
 પાંચ વરસનો જાળ, કર નહિ આવી આળ
 કહુ કથી, પ્રજા નથી, જાણીને જાળ આ વાર—જા હવે

૧૬ [સઠર]

ધ્રુવ—શું કહું પેર, જાપની મહેર, કરશે કેર, છે બહુ ઝેર
 અપરમાના વાળ્યા ધાય, નવ ખમાય, લાગે દહાય
 જીવ આ જાય, સભામાં જાએ નાક, પહોંએ નહિ અભિલાખ
 જઈ વંન, વળે મંન, ત્યારે જાઈશ નિરધાર—શું કહું

૧૭ [લાવણી]

નારદ—જો પ્યારા પૂત્ર તું સાંભળ વાત વિષેક
 મન રાખી કબળે છોડીશ નહિ તુજ ટેક
 વાલ વરનો જો છે, ભાઈ જંગલની માંહી
 ત્યાં હોમત તારી પોકી શકે નહિ કાંઈ
 ખણુ સંભળજો જુગદીશ, વારે એ ધારો
 તુજ દુઃખે થાશે, સાચી શીકર તમ જાશે

તપ કરતાં કુધા, લાગશે અતી ગંબીર
 નથી પીવાને નીરમળ નીર, સૂકાશે શરીર
 જો જવાનું હોય નિરધાર મધુન જાઓ
 ત્યાં તપ કરો ખટમાસ પ્રભુ સંભાળો.

[આટલું કહી નારદ એના બાપ પાસે જાય છે]

૧૮ (સખી સુઝેન કાંધરે)

ઉતાનપાદ નગરનો રાજા—[ધ્રુવનો બાપ]

મુતી ગમે ન આંહીરે [૨]

ગયો ગયો વહાલો મુજ દીવ જાત, થશે અતિદાણુ—મુતી

[સાખી]

પુત્ર પવિત્ર જાતાં મુંતે, ઉપન્યો બહું પરીતાપ
 ચ્યારાની છખી ઉર વિષે, જોઈ કરું વિલાપ—મુતી
 કેમજ કાયા એહની ભૂખે નહિ રહેવાય
 પલંગ ઉપર પોઢનો, કાંટે કેમ સુવાય—મુતી
 વનમાં રજા કુત્ર અદારથી દીવસ કેમજ જાય
 પુત્ર તણા વિજેગથી હવે નહિ રહેવાય—મુતી
 બાળ વિના આ રાજને, કરીએ શું મુતીરાજ
 નવીના કહેવા થકી, કીધા અમને તાજ—મુતી

૧૯ [મારા ભાગ્ય તણા નહી]

નારદ—સાંભળ રાજા મુજ વચન. મુજને સામે મળ્યો તુજતન
 ધણુ ધણુ સમજાવી કીધું, પાછો ન આવ્યો ઘેર
 આપીશ દેષને મોકલ્યો તેને જાશે રૂડી પેર—સાંભળ
 થોડા દીવસમાં કશમજીને જલદી આવશે અહીં
 રાજ ચલાવો દુઃખને ટાળી; ધીરજ રાખો કાંહી—સાંભળ

(૨૦) કયાંથી આ સંભળાય

દેવલોકનું મંળ—થાએ આતી ગભરાટ પ્રભુ મન થાયઆતી ગભરાટ
વાળશે સૌને દાટ, પ્રભુ મન થાએ આતી ગભરાટ
મધુવનમાં તપ કરે ક્રોધ, ડોલે છે આકાશ,
રખે ઇંદ્રાસન માગી લેશે, તેથી અમે ઉદાસ—પ્રભુમન
તેથી પ્રભુજી આવ્યા અમે સૌ, આપજ કરી પાસ
ઇંદ્રાસનનો ડોલવા લાગ્યું ધડીમાં યાશે નાશ—પ્રભુમન

[૨૧] સોહાનો કનરો

શ્રી પ્રભુજી દેવલોકને કહેછે—સંભળો ધીર ધરી સૌ દેવ,—
માગે છે મારી નિત્યની સેવ (૨)

ઇંદ્રાસનનો અપ નથી એને, કાપા કપટ કર્યું છેતેણે—સાં
રાજ્ય ભોગનો ભોગનો નથી કંઈ, મેણાનો મૂરચો આવ્યો
અહીં—સાં

સદા ધ્યાનજ રાખે છે મારું, પ્રભુથી હાસ હુ કેમ વિસારી સાં
બીકન રાખો સાચું હુ ભાખું મુજથી અજગો કેમહુ રાખુ સાં
જઠને રાખું અવાચળ એને મેણાનું દુખ સહું છેજએણે સાં

[૨૨] પીહું

ક્રવજી—સાહય કરી તમે પ્રભુજી મારી, બાળકને તમે લીધો ઉગારી
તુજ ગુણ ગણતાં પાર ન આવે મોહન મુરલી મનમાં ભાવે
અદ્ભુત શક્તી આપની પ્યારા હુકેમ પામીશ પારનમારા—સાં
વિદુરને ઘેર પકવાન ઠાવું, શવરી તણાંજોરતમે આરોગ્યાં—સાં
દ્રોપતીનાં તમે ચીરજ પુર્યાં મંજરીનાં તમે બાળક માર્યાં—સાં
ધણાં ધણાની સાહય કરીછે, ભકતોની તમે દયા ધરીછે—સાં

(૨૩] કાળી ઘટા કોયલ

ક્રવજી—માયા કેમ માગુપ્યારા, તમે રનેહ થકી પધાર્યા

એમ હસશે દુરીજન લોકરે ”

બાળક શું જાણે તપરે ”

મુંતે મળ્યા જમ વૃપરે ”

પ્રીતમનાં દરશન કીધારે ”

અધરામૃત પ્રભુના પીધારે ”

૨૬ (હાય થઇ અતિ હાણી)

મુરતી-હાય દુઃખ પડ્યું ભારી, પુત્ર વિના દુઃખીઆંરી

પ્રાણથી વહાલો, લાડકવાયો ધ્રુવ અતી ગુણવાન

તેણે કશું અતી અભીમાન, ગયો ગુણવાન

થયો અવિચારી-હાય દુઃખ પડ્યું ભારી

અપરમાના બોલ થકીએ તણ ગયો સકુંભાર

પુત્ર વિના દુઃખ અપાર, ગમે ન લગાર

દુઃખ જારી- હાય૦

જંગલમાંહી વાત્ર વર છે ભૂખે નહિ રહેવાય

તેથી દુઃખે અતી પીડાય, સકોમળ કાય.

ખજર તારી- હાય૦

સુનું સુનું સરવે લાગે, પુત્ર વિના ઉદાસ

નેતો ચાલી ગયો વનરાસ મુંકી નિસરાસ

બોલ ધારી- હાય૦

ગામ લોક- ૨૭ [પામ્યો પામ્યો પદમણી]

આવ્યો આવ્યો રાયે તમ બાળ હો સુખી થાઓ તમે નિરધાર

વનમાં જઇને આવ્યો છે શુરો કશી વાતે નથી અધુરો

મેરારની મળી બાળ હો-સુખી

મોહન મળ્યા બાળકે જાણી દાશની સાહયે સારંગપાણી

જગના પ્રતિપાળ હો—સુખી

ધ્રુવનો બાપ— ૨૮ [સુકરિત કરના હોય સો કરલે)

ક્યાંથી આવે કુમાર સમાજન ક્યાંથી આવે કુમાર
ખાલી હશે શું મુજને યારો ક્યાંથી આવે કુમાર
વનમાં ગયા તે પાછા આવે વદો નહિ લગાર
અંધાને આંખો આવે તો પછી શાનો પાર
તો પછી સાનો પાર—સમાજન

પૂત્ર કોનો પૂત્રી કોની ખોટો જગતનો સાર
નારી પ્યારી સગહે જુડી ખોટો જગતનો બાર
ખોટો જગતનો બાર—સમાજન

નારદ— ૨૯ (ગીતી)

બાળ તમારો આવ્યો સાચુ જાણુ મનમાં ધરો ધીર
કુળમાં પ્રગટ્યો દીવો સાહચ એને રહેશે રઘુનીર
વનમાં જઈને આવ્યો તપ કર્યું છે એને અતીભારી
અતીચળ પદ એ લાવ્યો હીમ્મત કેમ જાણો તમે હારી

ધ્રુવનો બાપ— ૩૦ (હોરી)

આનંદનો દીન છે પ્યારો આશા પુરણ થઈ છેજ મારી
ધણા દિવસથી પુત્ર વિયોગે દુઃખ સહ્યું છેજ મારી
વિયોગ તેનો દૂર થયો છે સાહચ થયા મોરારી
જવાની કરે તૈયારી—આ

મોતીની થાળે વધાવો એને લાવો સુવર્ણની ઝારી
ધણા દિવસે પુત્ર પધારે કામ થયાં ગુણ કારી
જલદી સૌ જાણોને પ્યારી—આ

૩૧ (આશુ' સરમ મુકોને)

ધ્રુવ—આજ પ્રિતથી નમુ' તુને રીતથી નમુ; તુજ પ્રતાપથી હું
કૃશ ભળુ

તું દયાળીરે બુધ આપીરે વન જવાને રીતિ તે રથાપીરે
કરયું સુખ અતી માય શાંતી દીલ માંહી પાય
પાપ પુરવેતું જાય પ્રિતે શેવું તુજ પાય
અરે ગાય અરે ગાય—પ્રભુ થયા ગને સાહય

ધ્રુવનો બાપ— (મરાઠી સાખી ૬૨

પુત્ર પરણવા જોગ થયો છે વીચાર રાખું મનમાં
પ્રભ પાતીતી કન્યા લાયક જાણુ મારા તનમાં
જાઉ ત્યાં આજે.....કરે વિધી ધ્રુવ કાજે

ધારા ગનાઓ— હજારો-મેરે કાનકા મોતી ૬૩

પ્રેમતુ દરદ જગતમાં જોવું
પ્રેમની ખાતર ભટકી મરે છે.
પ્રેમ કરીને રોવું—રે

દેખ દરપન દુનિયા વિશે ઉલટા સુલટી જોય
પ્રેમીની પીછાણતો ત્યાગીને નવ હોય
પ્રેમનો કીડા કાળજી કોરે

દીવનો પડદો ક્યાં ખેલું—રે
શાંતી શાંતી જગમાં ઘણી અવિચળ રહેા આ રાજ
સદા સુખી રહેા મોજમાં કીરતીવંત મહારાજ
જોડું અવિચળ આરહેા વધે વડીલતુ નામ
રાજ અમર ધ્રુવ તમ તાણુ રાખે અવિચળ રામ
રાજ સદા સુખશાંતિમાં રહેજો

લંપટ નામ નહીં હોજો—પ્રે

પ્રતોભાષ—

ગીતી

૩૪

આ મૃગ ચારો ચરતો દેખું નજરે શીકાર છે સારો
દરી દરીને થાક્યો જોઇ મુજને બરે છે એ રાજો

જામુસ— ગભરામણુ મને ગડપણુમાં

હે બાઇ ખીના કેનાં શુદ્ધ જશે ભારીરે
શિકારે ગયાતા શાણુરે દુષ્ટને હાથે મરાણુ રે
આ ખખરજ કેનાં બાઇ ધીરજ નથી ધરાઇ
આ સાંભળતાં દુઃખી થશે બાઇ મારીરે
મૃગ વનમાં ભુલ્યા પડ્યારે જક્ષો આવી ત્યાં ચડ્યારે
ત્યાં જોર બાઇ શું ચાલે દુષ્ટનો હાથજ સાથે
મનુષ્યનોતો પ્રહાર લાગે કુત્ર જરીરે

ધુની ચોરમન મા— [માતાં પીતાને છાડીને રહેવાશે]

૩૫

પુત્ર તણા વિજેગથો રહેવાશે કેમરે
મળુ ક્યાં બાળ તુજને ન આવી રહેમરે
માતા કહી બોલાવે કોણુ હમક તે રાજી કરે
વિકાળ જંગલ એકલો રહીશ પ્રાણુરે—મા
હાજી હા કહે તો હમેશાં આવી હાજી કોણુ કહે
ઓ ધક્ક છે સૌથીસ ચરણુ પ્રાણીનાં સૌ દુઃખ લહે
ભેગી કરજે તું પુત્રને દયાળું દેવરે
ઉપકાર માનું તાહરો લેજે આ સેવરે

શ્રીઓ— (ઉજેની રંડાણી આજ)

૩૬

દયાળુ બાઇ નાશ થઇ આહાય હાય

યદ્ય ખે હાલ દુખ અપાર સુણતાં આ પ્રજા

હાય હાય હાય હાય—પુત્ર આ જતાં—૬

ધુનીચી [કામણ દીસે છે અલખેલા તારી] ૩૭

મારા ચતુર પતીની ભાળ અરે દાઢ લાવશેરે

મારા પ્રેમીલા ભરથાર પ્રેમ જતાવશેરે

સામળીઆની પ્રીતી લાગી ઘેલી ગોપી રમશે નાગી

પ્રેમી પ્રીતમ પ્યારો અકળાવશેરે મારા

મન રૂચી હિંચોળે બેશી બુદ્ધો બળદોરીએ બાંધી

પ્રીતમને હીંચાડું મોજ એ માણશેરે—મા

લક્ષ્મી— કામણે દુષ્ટવિકારી ૩૮

શાંતી ધરે મમસજ્જન આસમયે શાંતી ધરે મમ સજ્જતી

પ્રિતમના તું જાપ જાપે છે લાગી છે તારો લગની—આ

ક્ષણની અંદર ધીરતણને સોફ કહે કેમ ભગની—આ

પ્રેમ પરિક્ષા જાણી બેનીમમ દીલને નવ ઠગની—

(આવો આવો ચતુર સુજાણ) ૩૯

ભ્રમી— આવો આવો રસીલા સુજાણ પ્યારા મારા—આ

હાજર [૪] તાબે રયો તમ દાશ—પ્રાણ પ્યારી—તા

ગુણવંતો પણ પ્રેમ પીડાએ પ્યારી દાસનો દાસ

વિરહ પીડાએ જોખન વંતો

અરે પ્રાણ હું દાસની દાસ

તમ લીધે પ્રકાશ રહો હમેશ પાસ—આ

(કયાં ખશીઆ રશીઆ મન વસીઆ) ૪૦

ભ્રમી— છે વશીઆ મનમાં ઠસીઆ મારા રંગીલા

‘હવે જવાદો’ પ્રીત કરીને જવાનું કયાં છે

શીદ શાણી મુજને રોકે—ઓ પ્રીતમજી
 કંઈ વીણ કાયા નકામીરે પીયુ જશો નહિ
 કટાક્ષે કામણ કીધુરે મારી રંગીલી—છે ક્યાં વેલી, બકવામેલી
 મારા પ્રાણ તમે કંઈ જાતાના—છો
 રશીલી આમ બોલાય કે?
 તારે બાળીને જવાય કે?
 તારે ઘરમાં બેશી રહેવાય કે?
 ત્યારે ક્યારે પધારશો?
 ઇશ્વર મેળવે ત્યારે
 મોહનજી લજ રાખેરે—તમે હઠતાના

વસંત તિલકા ૪૨

ધ્રુ—બાપ—આયો મને વિજયી પુત્ર પ્રભુ પ્યારે
 પુન્યાતમ દશ સુખ દુઃખમાંથી તારે
 કુળને શે.ભા.વ્યું દશની બકતીએથી
 લાખેણો લાવો આવ્યો દશને બળેથી

[શીખરણી] ૪૩

પીતા માતા મારાં વરસ સરવે તો થઈ રહ્યાં
 કહેલાં ત્રિણુએ વચન આજે સહુ ફૂળ્યાં
 જીઓ કુલની વૃષ્ટી સ્વર્ગમાંથી પ્રભુ કરે
 સુખે સમતા જાગી હરીહર સરવે દુઃખ હરે

૪૪

સર્વ—સાહચ થાઓ મોરાર અમપર—સા

પુત્ર મળોતો આવા મળજો કુળનો કરે ઉદ્ધાર—અમ
 મહેણાતું ફળ મુવજી પામ્યા પામ્યા અવીચળ પદ—અમ
 સુઘ કનેહી આર્યો બાપજો છોડો મોહને મદ—અમ
 નાટય નવિન મેં જનાવ્યું બાપ રાખી મનમાં વહાલ—અમ

ભૂત ચુકમાં માશી કરજો કહેકે અંબાલાલ—અમ
જીલ્લે ખેડાનો હું વતની રાજનગર રહુ હાલ—અમ
વાંચો વડીલ મમ મીત્રો રોજો થાઓ ખુશાલ—અમ
સમાપ્ત.

અગાઉથી આશ્રય આપનાર ગ્રાહકનાં નામ.

૧૦ વનમાળી લાખાભાઈ
૧૦ કડીયા નાનશા છોટાલાલ
૧ બાપુ ભાઈ ભાઈચંદ
૧ હમનલાલ ભોગીલાલ
૧ ડાહ્યાભાઈ નથુભાઈ
૧ મણીલાલ હરગોવન
૧ પ્રભુશંકર ગણપત
૧ વ્યાસ જમનાશંકર કૃષ્ણરામ
૧ કાકીયા કુવચંદ હીરાચંદ
૧ ઠા. ભાઈજી બાપુજી
૧ પા. ગોરધનદાસ ત્રિભોવન
૨ મગનલાલ મનસુખરામ
૧ સુનાર મગન નાનશા
૧ દલસુખ પાતાચંદ ધાંચી
૧ મોતીલાલ ભોજનાથ
૨ કડીયા દલસુખ રણુછોડ
૨ કડીયા મગન છોટાલાલ
૨ મંગળ ચક્રાકા કડીયા
૨ મણીલાલ સાકળચંદ ઠા.
૧ કડીયા મગન કવળ
૧ કડીયા જાદવ કેવળ
૧ મારતર કાળીદાસ મોતીરામ

૧ કન્ડાકટર અંદુલાલ મોતીલાલ
૧ સોમનાથ મગન કડીયા
૧ પટેલ જોડાલાલ
૧ જોડાભાઈ માધવ
૧ પા. રણુછોડ હરગોવન
૧ મંગળ ચક્રાભાઈ
૧ માણિકલાલ મગનલાલ
૨ કડીયા બાપાલાલ મોતીરામ
૨ કડીયા જીનાભાઈ આત્મારામ
૨ મથુર હરગોવન
૧ સર્વેશ ચીમનલાલ વરજલાલ
૩ ચમનલાલ કેશવલાલ
૧ વ્યાસ હરોલાલ પીતાંબર
૧ ડાક્ટર દેવીડ સુત્રેમાન
૧ પા. રણુછોડ અમૃતલાલ
૧ બળદેવ રૂપશંકર
૧ વાડીલાલ બાલાશંકર
૪ મગનલાલભીખાભાઈ બ'હેરીપર
૫ ભોગીલાલ લલુભાઈ ડાણુપુર

જાહેર ખપ્પર. વડીલ મીત્રો વાંચો.

શું લખું તે શું ન લખું વધારે વિવેચનથી લખું તો બાધાએ
કહેશેકે કોઈ ગરબીદાસ હશે. પોતાના કામમાં કંઈ બલીવાર નહિ છતાં
વિવેચન એવું કરશે કે માણસ ખુબી થાય, પણ બાધા દુકમાં એટલું
જ કહેવાનું કે નિચે લખેલી શુદ્ધ વનસ્પતીનીને અકસીર દવાઓ છે તે
એકવાર મંગાવી ખાત્રી કરો.

આ દવાઓ થોડા વખતમાં આરામ કરે છે ૩.

ધાતુપુષ્ટની ગોળી ૩૦ તે ૧-૦-૦

ચાંદી, ભરતીકળ, ખસ, દાદર, ખરજવું, શુમડાંની તે. ૧ના ૦-૪-૦
પરમીઓ " ૦-૩-૦

કુલું, ઝાંખ, પરવાળું, ગરમીની અકસીર દવા " ૩-૮-૦

વિદ્યાવધૃક ગોળી જે આવાથી વિદ્યાર્થીની તફેશ

કંતી વધે છે, તેમ મનોવૃત્તિ ડેકાણે રહે છે, તે

ખાલી પડેલા મગજને ડેકાણે લાવે છે ગો. ૧૬નો ૧-૦-૦

મુસાફરી કરનાર માણસોને રાત્રે જાગવું પડે છે

તથા સાવચેત રહેવું પડે છે તેની ઉત્તમ ગો. ૨૫નો ૧-૦-૦

વાળ થોડા કરવાની દવા તેલાના ૦-૪-૦

વાળ કાળા કરવાની દવા તેલાના ૦-૪-૦

મોના ખીલ કાઢવાની દવા તેલાના ૦-૩-૦

કાળા માણસની સફેદીની દવા તેલાનો ૧-૦-૦

ગાયનના શોખીનો માટે રાગ સુધારવાની ગોળી ૧૨નો ૧-૦-૦

કોઈ રૂમમાં શરીરે પરસેવો બહુ થાય નહિ ડબ્બીના ૦-૬-૦

શુજરાતી દરેક બુક બનાવી આપનાર તથા મુદ્ર રાગોમાં નાટકો

બનાવી આપનાર.

શુ. અખાશંકર તાપીશંકર,

૬, હાળ પટેલની પોળ, દલપતરામ કરીની બેડે,

મુ. અમદાવાદ.

